

Становище

от доц. Иринка Атанасова Христова, д.оз

Русенски университет „Ангел Кънчев“ ФОЗЗГ, катедра „Здравни грижи“

Член на Научно жури съгласно Заповед № Р-109-475/18.12.2024г. на
Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Относно: Дисертационен труд на тема: „Управление на кардиологичната грижа при коморбидни пациенти с остър миокарден инфаркт“.

Област на виеше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве и научна специалност „Управление на здравните грижи“.

Автор: Иванка Атанасова Стоянова, докторант в редовна форма на обучение, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, Факултет „Обществено здравеопазване“

Научен ръководител: Проф. д-р Мария Негрева, д.м.н и Проф. Силвия Борисова, д.оз.н.

Данни за процедурата: Със заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-522 от 01.12.2021 г. Иванка Атанасова Стоянова е зачислена като докторант в редовна форма на обучение в докторска програма „Управление на здравните грижи“. На основание Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-475 от 18.12.2024 г. е отчислена с право на защита.

Професионална биография и кариерно развитие

През 2013 г. Иванка Стоянова е завършила МУ - Варна, ОКС Бакалавър, специалност Медицинска сестра. През 2015 г. придобива ОКС Магистър по специалност Управление на здравните грижи. Професионалната ѝ дейност започва през 2009 г. като стажант медицинска сестра към МУ – Варна. От 2013 г. е медицинска сестра на Първа кардиологична клиника с ИКО в УМБАЛ „Света Марина“ Варна, а от 2021 до момента е заместник старша медицинска сестра в същата клиника.

Ръководи практически упражнения по дисциплината Сестрински грижи при болни със соматични заболявания на специалност Медицинска сестра към Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Характеристика на дисертационното изследване

Актуалност на дисертационният труд

В условията на нарастваща заболяемост от сърдечно-съдови заболявания и повишен дял на коморбидни пациенти, темата е изключително релевантна за съвременната медицина и общественото здравеопазване. Проведеното изследване се основава на сериозен теоретичен анализ и емпирични данни, което допринася за неговата значимост. С повишаващия се брой пациенти с коморбидности, необходимостта от интегриран и персонализиран подход в медицинските грижи става все по-належаща. Коморбидните състояния усложняват диагностиката, терапията и дългосрочното

лечение на ОМИ, като изискват специфичен подход и индивидуализирани интервенции. В този контекст изследването на Иванка Стоянова е от съществено значение, тъй като предлага задълбочен анализ на проблемите, свързани с грижите за тези пациенти, и очертава насоки за тяхното подобряване. Дисертацията е особено актуална и от гледна точка на необходимостта от повишаване на квалификацията и компетенциите на медицинските сестри, които играят ключова роля в управлението на състоянието на коморбидни пациентите с ОМИ.

Структура и характеристика на дисертационния труд

Общият обем на дисертационния труд е от 240 страници, структуриран в пет глави. Включва 35 фигури, 18 таблици и 8 приложения. Библиографията се състои от 247 източника, от които 6 на кирилица, 241 на латиница, половината от които са издадени през последните 10 години.

В **първа глава** е предоставен задълбочен литературен обзор, който разглежда актуалността и теоретичните основи на проблематиката. Разгледани са следните ключови аспекти: Разпространение на сърдечно-съдовите заболявания; Рискови фактори за развитие на остър миокарден инфаркт, включително начина на живот, наследствеността и съпътстващите заболявания; Специфични предизвикателства при лечението на коморбидни пациенти с ОМИ, както и необходимостта от индивидуализирани терапевтични подходи; Подчертава се значението на мултидисциплинарния екип, включващ лекари, медицински сестри и други здравни специалисти, в управлението на кардиологичната грижа. Литературният обзор е добре структуриран, с ясно представени данни и съвременни източници, което осигурява солидна научна основа за последващите анализи в дисертацията.

Втора глава дефинира основните изследователски въпроси и използваните методи. Представена е методологията на научното изследване, включваща цел, задачи, работни хипотези, предмет и обект на изследването, дизайн и организация, методи на проучването. Главата започва с ясно формулирана цел – да се проучат и анализират основните сестрински дейности и тяхната роля в управлението на кардиологичната грижа при коморбидни пациенти с ОМИ. Крайната цел е разработването на ефективни подходи за подобряване на качеството, координацията и индивидуализацията на сестринските грижи. Поставени са седем конкретни задачи и са формулирани четири работни хипотези. Етапите на научно-изследователската работа са представени в табличен вид и отразяват конкретните дейности и времевата рамка на изпълнението им. Подробно е представен използваният инструментариум. Като цяло втора глава на дисертационния труд е добре структурирана, ясно аргументирана и методологично издържана. Тя осигурява стабилна основа за последващите анализи и резултати от изследването.

В **трета глава** от дисертационния труд са представени резултатите от проведеното емпирично изследване и е извършен задълбочен анализ на влиянието на стила на живот и медицинската грижа върху състоянието на коморбидните пациенти с ОМИ. Основните акценти са поставени върху характеристиката на изследваните медицински специалисти, ролята на медицинските сестри в интензивната кардиологична грижа и факторите за оптимизиране на сестринските интервенции.

Изследването обхваща 223 медицински специалисти, сред които 125 медицински сестри и 98 лекари, работещи в различни лечебни заведения в страната. Проучването включва и 200 коморбидни пациенти с ОМИ, като се анализират различни демографски и клинични фактори. Резултатите показват, че пациентите с нездравословен начин на живот са с по-висок риск от повторен инфаркт и влошена прогноза. Изследването подчертава значението на обучението и допълнителната квалификация на медицинските сестри в кардиологията. Особено ценен раздел е проучването за ролята на медицинската сестра в интензивната грижа, тъй като подчертава практическия принос на сестринските интервенции. Резултатите показват как ефективната комуникация, адекватният мониторинг и целенасочените интервенции могат да повлияят положително на изхода при пациентите. Идентифицирани са четири ключови области за подобряване на сестринската грижа: По-добра координация между медицинските специалисти; Внедряване на стандартизирани протоколи – използването на чек-листове; Подобряване на мониторинга и акцент върху психосоциалната подкрепа.

Глава четвърта е изключително обемна и детайлна, като обхваща цялостен анализ на предизвикателствата при грижите за коморбидни пациенти с ОМИ и представя практически рамки за оптимизация на сестринската дейност. Започва с обобщение на ключовите проблеми в управлението на кардиологичните грижи и определяне на пет основни аспекта – интегрирана грижа, персонализиран подход, гарантиране на безопасността, продължаващо обучение и внедряване на иновации. Въз основа на това авторката разработва интегрирани рамки и инструменти за управление и проследяване на процеса на грижи.

- ✓ Чек-листът за управление на грижите при коморбидни пациенти с ОМИ е изключително ценен инструмент, който може значително да подобри качеството и безопасността на кардиологичната грижа. Той е ясно структуриран, практически приложим и отговаря на международните стандарти за сестринска грижа.
- ✓ Ръководство за сестрински интервенции е предназначено за медицинските сестри, и предоставя унифицирани насоки за управление на сестринската грижа при коморбидни пациенти с ОМИ, които изискват специализирана и интегрирана грижа.
- ✓ Разработените указания за мониторинг и реакция при остри състояния като хипертонични кризи или сърдечна недостатъчност представляват алгоритми за действие при критични състояния. Тези насоки са съобразени с най-добрите клинични практики и играят важна роля за своевременната реакция на медицинския екип при спешни ситуации. Въведен в практиката този документ ще гарантира безопасността на пациента и ще осигури прилагане на оптимална здравна грижа.
- ✓ За продължаващо обучение и повишаване на компетенциите за сестринска практика при коморбидни пациенти с ОМИ докторантката е разработила две програми за индивидуални обучения за медицински сестри - *Специализирано обучение по сестрински грижи за коморбидни пациенти с ОМИ* и *Рехабилитация и сестринска грижа за пациенти след остър миокарден инфаркт в болнична среда*, както и две учебни програми за специализация - *„Медицинска сестра за кардиологична грижа при коморбидни пациенти с остър миокарден инфаркт“* и

„Медицинска сестра за рехабилитация и грижа за коморбидни пациенти с остър миокарден инфаркт“.

- ✓ Разработената Програма за обучение на пациенти цели да повиши разбирането на пациентите за значимостта на рисковите фактори и да се създадат условия за активно участие в грижата за собственото здраве. Внедрена в практиката би повишила информираност и правилно поведение за управление на рисковите фактори на сърдечно-съдовите заболявания.
- ✓ Създадена е и организационна рамка за провеждане на сесии Грижи за пациенти с кардиологични заболявания, насочена към семейства и близка на пациенти с ОМИ. Тя включва редовни срещи, в които мултидисциплинарният екип предоставя практически насоки и отговаря на въпросите, свързани с възстановяването на пациентите.

Тази глава от дисертационния труд представлява изключително задълбочен и професионално разработен анализ на предизвикателствата и възможностите в сестринската практика при коморбидни пациенти с ОМИ. Именно тук се демонстрира високо ниво на експертност, аналитична прецизност и практическа приложимост, което ѝ придава изключително ценен принос към научната и клинична общност. Докторантката не само представя комплексен и структуриран поглед върху съвременната кардиологична грижа, но и предлага иновативни решения, стандартизирани инструменти и практически насоки, които могат да подобрят ефективността на медицинските грижи.

Глава пета от дисертационния труд представлява ключов завършек на изследването, в който докторантката прави задълбочени изводи на основните резултати, формулира конкретни предложения за подобряване на сестринската грижа и изтъква научните и практически приноси на труда. Тази глава събира, систематизира и извежда основните научни и практически достижения, които могат да доведат до значително подобрене на кардиологичната грижа при коморбидни пациенти с ОМИ.

Докторантката ясно идентифицира приносите на своето изследване в две основни направления – с теоретико-познавателен и приложно-практически характер. Приемам справката за приносите, отразяваща реални достижения така, като е систематизирана от докторантката. Тези научни приноси представляват значима добавена стойност към съществуващите познания в областта на кардиологичната грижа при коморбидни пациенти с ОМИ.

Авторефератът е в обем от 89 стр., съставен в съответствие с изискванията и отразява съдържанието на дисертационната работа. Онагледен е с таблици и фигури, които представят информацията по ясен и конкретен начин.

Във връзка с дисертационния труд е представена 1 научна публикация.

Лични впечатления – нямам.

Заклучение

Дисертационният труд на Иванка Атанасова Стоянова представлява значимо научно и приложно изследване, което има висока стойност както за медицинската теория, така и за клиничната практика. Трудът е отлично

структуриран, методологично издържан и иновативен, като предлага научнообосновани решения за оптимизация на сестринската грижа при коморбидни пациенти с остър миокарден инфаркт. Целта на дисертационното изследване е успешно постигната и всички поставени задачи са изпълнени. Въз основа на направения детайлен анализ на съществуващите предизвикателства в медицинската практика, този дисертационен труд предлага конкретни практически решения. Приносите с теоретико-познавателен и приложно-практически характер на изследването надграждат съществуващите научни познания и предоставят реални механизми за подобряване качеството на кардиологичната грижа в България. Формулираните изводи са ясно аргументирани, статистически обосновани и практически приложими. Предоставените ми материали са достатъчни за покриване на критериите и изискванията на НАЦИД.

Със своята актуалност, научна обоснованост и висока практическа стойност, работата на докторантката в този дисертационен труд заслужава висока академична оценка и признание.

Всичко това ми дава основание убедено да дам положителна оценка и считам, че дисертационният труд на Иванка Атанасова Стоянова отговаря на всички изисквания за присъждане на научна и образователна степен "Доктор" в област на више образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи“.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

06.03.2025 г.

Гр. Русе

Доц. Иринка Христова, д.оз